

ELFOR - ny beregningsmodel for tilslutningsbidrag

Dato: 27.06.2005•Journalnr.: 3/1320-8901-0422

Resume Energitilsynet har truffet afgørelse om, at tage Elfors nye beregningsmodel for tilslutningsbidrag og de af Elfor beregnede gennemsnitlige omkostninger til efterretning. Energitilsynet anbefaler, at et rimeligt niveau for tilslutningsbidrag højest må udgøre 85 % af de gennemsnitlige beregnede omkostninger.

RESUMÉ

ELFOR har anmeldt en ny beregningsmodel for tilslutningsbidrag, jf. brev af 10. februar 2005 med virkning for 2006.

I tabellen ses standardtilslutningsgebyrer, som de ville have set ud for 2004, såfremt modellen havde været gældende i 2004:

Kategori	Ny model A	Udmeldt for 2004	Stigning
Parcelhus/fritidshus	12.948 kr.	10.000 kr.	29%
Tæt-lav-byggeri	10.148 kr.	8.400 kr.	21%
Lejlighed	8.433 kr.	5.400 kr.	56%
Bolig uden eget køkken	2.323 kr.	5.400 kr.	-57%
1-fasede tilslutninger	1.709 kr.	3.200 kr.	-47%
Erhverv B1-niveau	870 kr. pr. A	600 kr. pr. A	45%
Erhverv B2-niveau	870 kr. pr. A	600 kr. pr. A	45%
Erhverv C-niveau	870 kr. pr. A	600 kr. pr. A	45%

Elfor ønsker at indføre priserne beregnet efter den nye model trinvis, således at det fulde beløb først skal gælde for 2007. For 2008 og fremover indhenter ELFOR data til beregning af nye standardtilslutningsbidrag.

Problemet med den gamle model var, at den var baseret på netselskabernes netinvesteringer gennem de sidste ti år. Efter overgangen til standardiserede tilslutningsbidrag for år tilbage er der ifølge ELFOR ikke længere adgang til disse oplysninger.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

Den nye model er baseret på aktuelle data for 13 netselskaber. ELFOR har på denne baggrund beregnet et vægtet gennemsnit. Dette fører til markante stigninger, hvilket ifølge ELFOR skyldes flere forhold, herunder følgende 4:

- Tendens til mindre udstykningsområder, hvilket fordyrer tilslutninger
- Aktuel teknologi er dyrere end tidligere
- Nye standarder fordyrer elnettet
- Omfordeling af byrden

Tidligere tog Energitilsynet anmeldelserne af standard tilslutningsbidrag til efterretning, eventuelt med bemærkninger til niveauet.

Med lovændringen til elforsyningsloven sidste sommer, L 494, har Energitilsynet, imidlertid med § 73 b fået direkte hjemmel til at føre tilsyn med branchens vejledninger. Et standardbidrag må anses for at være en sådan vejledning, jf. lovbetragtningerne til bestemmelsen, hvor det direkte nævnes.

BESLUTNING

Energitilsynet tog den nye beregningsmodel og de af Elfor beregnede gennemsnitlige omkostninger til efterretning.

Energitilsynet anbefaler, at et rimeligt niveau for tilslutningsbidragene højest må udgøre 85 % af de gennemsnitlige beregnede omkostninger, og afrundet til nærmeste hundrede for hver kategori.

Energitilsynet finder, at fastsættelse af de beregnede gennemsnitlige omkostninger samt eventuel opdatering af beregningsmodellen fremover bør ske hyppigere, således at store spring i tilslutningsbidraget undgås.

Det skal præciseres, at Energitilsynet senere fx i forbindelse med en konkret klagesag vil kunne tage stilling til om betingelserne virker rimelige. Tilsynet kan desuden på et senere tidspunkt give pålæg om, at virksomhederne foretager ændring af priser og leveringsbetingelser, jf. § 77.

SAGSFREMSTILLING

ELFOR har anmeldt en ny beregningsmodel for tilslutningsbidrag, jf. brev af 10. februar 2005 med ovennævnte standardgebyrer for 2005, se bilag 1. Efter sekretariatets anmodning har ELFOR suppleret anmeldelsen med et notat, der forklarer principperne bag den nye beregningsmodel, jf. E-mail af 30. maj 2005, se bilag 2. 13 repræsentative netselskabet har beregnet tilslutningsbidrag efter den nye beregningsmodel og Dansk Energi har beregnet et vægtet gennemsnit og herved kommet frem til det såkaldte standardtilslutningsbidrag. Samme metode blev brugt ved den gamle model.

Det viser sig, at beregningerne byder på markante stigninger på standardtilslutningsbidragene i forhold til de hidtidige beregninger med den gamle model (som alene er indekseret siden 2001).

Der er ifølge ELFOR følgende forklaringer:

- Mindre udstykningsområder giver dyrere tilslutningerI den gamle beregningsmodel indgår tidligere tiders store parcelhusudbygninger som en central parameter i beregningerne. Selv om den gamle model er fra 1993 var den i nogle henseender båret af endnu ældre principper.
- Nutidens udstykninger omfatter oftest et mindre antal parceller pr. udstykning end tidligere, hvilket kan gøre tilslutningen dyrere, da man mister nogle "stordriftsfordele" i nettilslutningen.

Dette forhold slår igennem i den nye beregningsmodel.

Aktuel teknologiBeregning efter den gamle models 10 årige investeringsstatistik gjorde, at forældet, men billigere teknologi, fx brug af mastestationer indgik i beregningsgrundlaget.

Selv om nye kunder altså afstedkom netudbygning med dyrere udstyr, kunne kunden efter den gamle beregningsmodel slippe med et relativt lavere tilslutningsbidrag, fordi den billigere teknologi, som blev benyttet tidligere i 10 års-perioden, indgik i beregningsgrundlaget.

Det sker ikke med den nye model, fordi tilslutningsbidraget alene beregnes på grundlag af den aktuelle teknologi, hvilket alt andet lige resulterer i højere tilslutningsbidrag. Årsagen til, at ny teknologi er dyrere end den, der blev anvendt i den tidligere 10 års-periode, er:

- dels, at man ikke længere monterer transformerstationer i master - de såkaldte mastestationer;
- dels, at nye krav om dobbeltisolering af kabelskabe, krav om forbedret driftjording af transformerstationer, samt mere udbredt brug af kortslutningsindikatorer, olieopsamlingskar og relæbeskyttelse, medfører at transformerstationer og kabelskabe er blevet dyrere. Til gengæld opnås bedre sikkerhed mht. miljø, arbejdsmiljø og levering.

Det er dog forventeligt, at stordriftsfordele og almindelig konkurrence på markedet for elkomponenter efterhånden vil sænke prisniveauet, hvilket vil afspejle sig i tilslutningsbidragene.

Nye standarder fordyrer elnettetUdviklingen i international standardisering gør, at fx vaskemaskiner og andre store elapparater nu drives ved 230 V mod tidligere 440 V.

Det stiller alt andet lige større krav til 0,4 kV nettet. Således er det nu nødvendigt med enten flere transformerstationer eller kabler med større kapacitet, hvilket naturligvis fordyrer det i forhold til tidligere.

Det bemærkes, at eventuel nødvendig forstærkning af det eksisterende elnet, som også udsættes for forøget pres pga. den nævnte problematik, finansieres via bidrag fra alle kunder via elregningen.

Så selv om der ad åre bliver behov for et dyrere elnet i et område, opkræves ikke yderligere tilslutningsbidrag. Tilslutningsbidraget er som nævnt en engangsudgift til en evigtvarende rettighed.

Omfordeling af byrdenOvennævnte forhold betyder, at tilslutningsbidrag beregnet efter den nye model bliver større end efter den gamle.

Dertil kommer en bevidst omfordeling i den nye model, således at tilslutningsbidrag for lejligheder bliver relativt dyrere i forhold til parcelhuse og tæt-lav-byggeri.

Elforbruget og dermed netbelastningen er steget relativt for lejligheder gennem de senere år. Derfor finder Dansk Energi det rimeligt at lejligheder reguleres op i forhold til de andre boligtyper.

Til gengæld er indført et særligt lavt tilslutningsbidrag for små boligenheder uden eget køkken.

Samlet set betyder en stigning af tilslutningsbidraget ikke en stigning i selskabernes indtægter. Indtægtsrammen ændres ikke som følge af et højere standardtilslutningsbidrag. En stigning af tilslutningsbidraget fører således til et fald i andre omkostninger.

BEGRUNDELSE

Det følger af Elforsyningslovens nye § 73 b, at Energitilsynet skal føre tilsyn med branchens vejledninger. Et standardbidrag, der skal dække en del af netselskabernes engangsomkostninger til investeringer, herunder investeringer i ledningsnet, må anses for at være en sådan vejledning, jf. lovbemærkningerne til bestemmelsen, hvor det direkte nævnes.

Det er første gang Energitilsynet skal vurdere, hvordan dette tilsyn skal gennemføres.

Ifølge lovbemærkningerne er det ikke hensigten:

"at Energitilsynets tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, betingelser m.v. skal træde i stedet for den enkelte virksomheds anmeldelse til Energitilsynet af priser, tariffer og betingelser for ydelser efter lovens § 76, stk. 1 nr. 1, som bliver nr. 2, eller den enkelte virksomheds anmeldelse af metoder til fastsættelse heraf efter den nye § 76, stk. 1, nr. 1. Med den nye § 73 b præciseres det blot, at Energitilsynet også har mulighed for at føre tilsyn med standardiserede vejledninger, som er udarbejdet af brancheorganisationer, og som den enkelte virksomhed måtte vælge at anvende som udgangspunkt for tariffastsættelsen eller for fastsættelsen af metoder for tariffastsættelsen. Efter forslaget er det Energitilsynet, som skal forestå den nærmere udmøntning af reglerne om tilsyn."

Energitilsynet har ikke mulighed for detaljeret at vurdere de enkelte omkostningsposter, ligesom det er svært gennemskueligt om de 13 valgte netselskaber er repræsentative.

På den baggrund er det Sekretariatets vurdering, at Energitilsynet alene ud fra overordnede overvejelser om den generelle prisudvikling og sammenligning med tidligere anmeldte tilslutningsbidrag kan vurdere omkostningsniveauet er rimeligt. En så markant prisstigning over for bygherrer og virksomheder, som anmeldt EL-FOR, forekommer ikke rimelig.

Videre er det Sekretariatets vurdering, at et vægtet gennemsnit bør tage udgangspunkt i en fællesnævner i den lave ende. Således vil et netselskab med høje omkostninger altid kunne opkræve et højere bidrag, forudsat omkostningerne er rimelige og er dokumenterede.

Det er, jf. lovbemærkningerne, ikke hensigten at, tilslutningsbidraget skal træde i stedet for indtægtsrammereguleringen. Netselskaberne er indtægtsrammeregulerede, hvorfor det er risikoen for krydssubsidiering mellem kundekategorierne, som i denne sammenhæng giver anledning til bekymring.

Kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netselskaber, stiller deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår, jf. Elforsyningslovens § 6, stk. 4. Endvidere må de kollektive virksomheders omkostninger alene påhvile de brugere, der modtager virksomhedens ydelser, og alene opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer, jf. § 8, stk. 6 i Elforsyningsloven. Prisfastsættelsen af ydelser skal ske i forhold til, hvilke omkostninger, de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. Elforsyningslovens § 73, stk. 1. Således må der ikke omfordeles mellem køberkategorierne.

Endelig er det Sekretariatets vurdering, at bidraget ikke skal godkendes, men alene tages til efterretning. Herefter danner gebyret alene udgangspunkt for det enkelte netselskabs tariffastsættelse for tilslutninger.

Som nævnt ovenfor forekommer en så markant stigning ikke rimelig, hvorfor en nedsættelse anbefales. En nedsættelse af det anmeldte tilslutningsbidrag, hvorefter standardbidragene højst må udgøre 85% af de gennemsnitlige omkostninger, resulterer i et mere rimeligt niveau, dels fordi det ligger i den lave ende af omkostningerne, dels fordi det giver en mere rimelig prisstigning.

Endelig vil der være mulighed for en revurdering af niveauet, når tilslutningsbidraget for 2006 anmeldes sidst på året, ligesom den enkelte virksomhed vil kunne få et højere bidrag godkendt, såfremt omkostningerne tilsiger dette.